

Akaryakıt Fiyatları* Ocak Ayı Değişimi

Türü	01.01.2024	30.01.2024	Değ. %
Benzin (TL)	35,19	39,04	10,94
Motorin (TL)	37,78	42,36	12,12

* Ankara fiyatlarıdır.

Prof. Dr. Şenol BABUŞCU

*****

Türkiye’de depo alanlarına ihtiyaç arttı, ancak artan maliyetler ve finansmana erişimde yaşanan zorluklar nedeniyle depo yatırımları ihtiyaç duyulan hızda gerçekleşmiyor. Sektör temsilcileri, depo yatırımlarında metrekare fiyatlarının ABD ve Avrupa’nın çok üzerine çıktığını söylüyor.

Depolama metrekare maliyetlerinin döviz bazında geçen yıla göre yüzde 20’den fazla arttığına işaret eden Sarp Intermodal Kontrat Lojistiği Genel Müdürü Ayhan Türkmen yatırımcıların tereddütleri arttığı için depo arzının talebi karşılamakta zorlandığını söyledi; “Hemen hemen tüm depo yatırımcıları, talebe göre inşaat yapma eğilimindedir. Bu da henüz depo inşaatının başlangıcında, potansiyel kiracı ile sözleşme yaparak devam etmek anlamına geliyor. Dolayısıyla kiracıların da 1 yıl ve ötesini öngörerek hareket etmeleri gerekiyor. “

*****

Mobbingle Mücadele Derneği Başkanı İlhan İşman, “Beyaz yakalılar genellikle kaybedecekleri çok şey olduğu için konfor alanını kaybetmek istemiyorlar. Mavi yakalılar ise hak arama konusunda daha ataklar. Mavi yakalıların çoğu asgari ücret alıyorlar. İş kaybettiklerinde yine buldukları ücret aldıklarına yakın oluyor. Dolayısıyla mavi yakalı iş kaybedince aslında asgari ücreti kaybetmiş oluyor” İşman, mavi yakalıların daha geleneksel ailelere mensup olduğunu öne sürerek, “Memleketleriyle de bağlantıları kuvvetli oluyor. İşsizlik süreçlerini aile içi dayanışmayla, yardımlarla daha kolay atlattıyorlar. Beyaz yakalıların ise daha büyük borçları, kredileri oluyor. Kaybettikleri daha yüksek maaşlar oluyor. Mesleki dayanışma yapabilecekleri iş arkadaşları yok. Çünkü meslektaşlarıyla rekabet halindedir”

Sosyal politikalar uzmanı Aziz Çelik, mavi yakalılarda hak arama imkanları daha geniştir. Beyaz yakalılar daha atomizedir. Ancak aslında mavi ve beyaz yakalı ayrımı da tartışmalı. Mühendisleri beyaz yakalı mı sayacağız mavi yakalı mı?

Canan Duman “Mavi yakalılar çalışma koşullarında maruz kaldıkları zorluklar nedeniyle mobbingi daha fazla gündeme taşıyor, sesini çıkarıyor olabilir ancak hakkını yasal olarak aramak için ne kadar adım attığına bakmak gerekiyor. Mavi yakalılar fazla mesailer, görev yeri değişiklikleri, molaların kullandırılmaması, ekip içi adam kayırmaların olması, hatalı yönetici üslubu gibi nedenlerle şikayetlerini işletme içinde daha yüksek sesle getiriyor olabilir ancak bu şikayetlerin kaçısı yetkili mercilere ulaşabiliyor ya da yasal bir zemine taşınıyor verilere bakmak gerekiyor.”

*****

Tarım ürünleri tedarik zinciri şirketi Tiryaki Agro, Dubai’de kurulu iştiraki Manar FZCO aracılığı ile, Irak’ın Umm-Qasr Limanı’ndaki soya kırım tesisi ve mısır depolama yatırımı için IFC (Dünya Bankası

Grubuna dahil International Finance Corporation) liderliğinde, Hollanda merkezli FMO ve Fransa merkezli Proparco'nun katılımıyla 112,5 milyon dolara kadar yatırım ve işletme sermayesi kredisi aldı. Kredinin ilk bölümü 8 yıl ve ikinci bölümü ise 5 yıl vadeli olacak. Tiryaki Agro'nun çoğunluğuna sahip olduğu Bağdat merkezli Tiryaki Agro (54%) ve Hussein Al-Khazraji (45%) ortaklığındaki Sama-al Manar şirketi tarafından yapılan yatırım, grubun Irak pazarındaki güçlü konumunu pekiştirecek. Yanı sıra, 171,000 m2 projenin inşaatında ve tesislerin işletilmesinde yaklaşık 250 kişilik istihdam yaratılacak ve toplamda 205 milyon dolarlık bir yatırım olacak.

Tiryaki Agro CEO'su Süleyman Tiryakioğlu, yaklaşık bir yıldır devam eden ve depo bölümü hizmete giren yatırımın soya kırım tesisi etabının 2024 başında üretime geçmesinin planlandığını söyledi. Tiryakioğlu ayrıca şu bilgileri verdi: "Önemli bir paya sahip olduğumuz Irak yem pazarındaki gücümüzü artırmak için ülkenin güneyinde yer alan Umm-Qasr Limanı'ndaki yatırımımıza 2022 yılında başladık. Sadece Tiryaki Grubu'na hizmet veren münhasır rıhtıma yakın bir alanda, soya kırım tesisi ve mısır depoları inşa ediyoruz. Yatırımın bir parçası olan depolar tamamlandı, soya kırma operasyonu ise 2024 yılının ilk aylarında başlayacak. Aldığımız finansman desteği ile kurulacak olan bu agro-endüstriyel tesisimiz ilk aşamada yılda 1 milyon ton soya küspesi ve 200 bin ton soya yağı üretecek. Günlük 3 bin ton kırım kapasitesine sahip olan soya tesisimizin, yılda 700 milyon doların üzerinde gelir yaratmasını ve bu gelirin yarısının ihracat ile elde edilmesini bekliyoruz. Önümüzdeki 5 yıl içinde un, bakliyat, pirinç tesisi olmak üzere mevcut yatırımın üzerine 300 milyon dolarlık ek yatırım yapmayı planlıyoruz."

*****

Yıldırım Grup, Kazakistan'daki QAZAQ SODA projesinin finansında kullanılmak için 286 milyon ABD Doları tutarında kredi tahsil anlaşması imzalandığını duyurdu. Yıldırım Grup'un açıklamasına göre, projenin finansmanına ING Bank Singapur, Bank of China, Kazakistan Halyk Bank ve Kazakistan Development Bank katılırken proje Çin İhracat ve Kredi Sigorta Kurumu (SINOSURE) kapsamına alındı.

Kazakistan'a son 10 yılda 1 milyar dolarlık yatırım yapan Yıldırım Şirketler Grubu sıfır atk teknolojili Qazaq Soda soda külü üretim fabrikası yatırımının toplamda 440 milyon doları bulacağını açıkladı. Qazaq Soda'nın fabrikası tamamlandığında yıllık 500 bin ton üretim kapasitesine sahip olacak. Qazaq Soda cam, kimya, metalurji, madencilik ve tekstil endüstrilerinde kullanılan soda külünün yanı sıra 500 bin ton ham kalsiyum klorür ile 100 bin ton tuz da üretecek.

Kazakistan'daki faaliyetlerine 2014 yılında dünyanın en kaliteli krom cevherini üreten Voskhod Krom Madeni'ni holding bünyesine katarak başladıklarını belirten Yıldırım Şirketler Grubu İcra Kurulu Başkanı Yüksel Yıldırım, Kazakistan'da bir de bakır madeni satın alma görüşmelerinin sürdüğünü söylemişti.

1963 yılında Samsun'da bir baba ve oğullarının kurduğu küçük bir şirket bugün 5 kıtada, 56 ülkede 200'ün üzerinde şirketi ve 25.000 çalışanı bünyesinde barındıran bir sanayi devine dönüştü. Şirket kromda şu an dünya üçüncüsü durumunda. Türkiye, İsveç, Rusya ve Arnavutluk'ta ferrokrom Amerika'da American Chrome & Chemicals adında krom kimyasalları tesisleri var.

*****

İtalya İstatistik Bürosu tarafından yapılan açıklamaya göre 2023 yılı son çeyrekte yıllık bazda büyüme yüzde 0,5 ile piyasa beklentisi olan yüzde 0,3'ün üzerinde geldi.

*****

Ifo Tahminler Başkanı Timo Wollmershaeuser, "Mevcut tahminimize göre Almanya'da gayrisafi yurt içi hasıla muhtemelen yüzde 0,2 daha daralacak. Ekonominin neredeyse tüm sektörlerindeki şirketler düşen talepten şikayetçi. İmalat ve inşaat, şirketlerin koronavirüs salgını sırasında biriktirdiği büyük sipariş yığınları artık eridi. Gelen siparişler aylardır azalıyor ve özellikle konut inşaatında olmak üzere ülke genelinde bir iptal dalgası yaşanıyor" dedi.

*****

Özgür Demirtaş: Çin Toplam Milli Gelir Bakımından 1 Numara olabilir ama önemli olan Kişi Başına Düşen Milli Gelirdir; orada sürünmeye devam (Fakirler Ordusu)

*****

Allianz Trade iflas raporuna göre, 2024 yılında küresel ticari iflasların art arda üçüncü kez artış göstereceğine yer veriliyor. İflaslarda 2022'deki yüzde 1'lik küçük bir toparlanma ve 2023'teki yüzde 7'lik hızlanmanın ardından, bu yıl yüzde 8 oranında artış bekleniyor.

*****

Burak DALGIN: **Mali sıkıntı yaşayan şirketlerimiz yeniden yapılandırmada nasıl başarılı olabilir?**

Birincisi, şirketin meselesiyle dürüstçe yüzleşmek lazım: nakit sıkışıklığı mı, sermaye açığı mı, yoksa artık o işe piyasada yer olmaması mı? Problemi teşhisiniz, yapacağınız tedaviyi belirleyecek. Muhtelif ülkelerde 20 seneyi geçen iş hayatımda "batıyorum" veya "sermaye açığım var" diyen pek kimseyle karşılaşmadım. Zor durumdaki her şirket 'geçici nakit sıkışıklığı' yaşadığını ve 'varlıklarının borçlarının çok üzerinde olduğunu' iddia etti. Hiç birinin düşük karlılık, nakit yaratamama veya büyüklüğüne göre çok az (hiç kalmamış) sermaye gibi sorunları yoktu (!).

İkincisi, **yeni bir yönetim ekibi** (hatta tercihen hissedar) lazım. Zira, Einstein'ın meşhur sözündeki gibi, problemleri onlara sebep olan yaklaşımlarla çözemeyiz. Üstelik, şirketin zor duruma girmesinde sorumluluğu olan ekibin paydaşlar (bankalar, tedarikçiler, müşteriler, çalışanlar) nezdinde güven ve itibar tesis etmesi çok zor olur.

Üçüncüsü, taze ve yeterli kaynak lazım. Öncelikle, işlerin yürümesi için gereken 'can suyu'nun şirkete gelmesi şart. Zor durumdaki bir firma olarak artık kimse size vade açmayacak.; pek çok şeyi peşin almanız gerekecek. Üstelik, borçlarınızı orta/ uzun vadeye yayma müzakerelerinde kısmi bir ödeme yapmayı önermeniz çok daha makul bir yapılandırma imkanı sunacak. Unutmayın: ne kadar kaynağa ihtiyaç duyduğunuzu hesapladıysanız, kesinlikle daha fazlasına ihtiyaç duyacaksınız. Bu yüzden, finansman planınızda 'yedek akçeler' olmasına dikkat edin.

Dördüncüsü, **hızla hareket edebilecek bir kararlılık** lazım. Rutin işleyişte oluşan konfor alanlarının, uzun değerlendirmelerin, 'bekleyelim görelim' tembelliklerinin yeniden yapılandırma dünyasında yeri yok. Hızlı ve net kararlar alıp yürümeniz şart. Elbette bunların hepsi doğru olmayacak, ancak zaman israfı lüksünüz yok.

Beşincisi, hakkaniyet lazım. Bazı yapılandırmalar şirketi yağmalamaya, paydaşları dolandırmaya yahut firmanın göz göre göre yok olmasına yol açabiliyor. Ancak iyi niyetli, çözüm arayan ve makul sürede çıkışı hedefleyen yapılandırmalar gerçek anlamda başarılı olabiliyor.

*****